

Wyrok
w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

Dnia, 30 kwietnia 2013r.

Sąd Rejonowy w Oleśnicy w I Wydziale Cywilnym w składzie:

Przewodniczący **SSR Ewa Przychodzka**

Protokolant Beata Wolny

po rozpoznaniu w dniu 25 kwietnia 2013r. w Oleśnicy

sprawy z powództwa **K. G.**

przeciwko **(...) S.A. z/s w W.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej (...) S.A. z/s w W. na rzecz powoda K. G. kwotę 2.224,66zł (dwa tysiące dwieście dwadzieścia cztery 66/100) wraz

z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 26.05.2012r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 729,00zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Z. /

1. odnotować;

2. kal. 21 dni.

30.04.2013r.

I C 1208/12

UZASADNIENIE

Powód K. G. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od strony pozwanej (...) S.A. w W. kwoty 2.224,66 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 26.05.2012 r.

do dnia zapłaty. Domagał się też zasądzenia od strony pozwanej kosztów procesowych według norm przepisanych, kosztów zastępstwa adwokackiego w wysokości 984,00 zł oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa procesowego w wysokości 17,00 zł.

W uzasadnieniu swojego żądania powód wyjaśniał, że strony

łączyła umowa ubezpieczenia Autocasco z dnia 17.11.2011 r. W następstwie zdarzenia z dnia 15.03.2012 r., kiedy uszkodził swój samochód marki M. (...)o nr rej. (...), zgłosił szkodę stronie pozwanej.

Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego strona pozwana ustaliła wysokość szkody na kwotę 11.897,08 zł, w tym koszty naprawy netto

9.672,42 zł oraz podatek VAT 2.224,66 zł. Z tytułu umowy ubezpieczenia strona pozwana wypłaciła powodowi jedynie kwotę 9.672,42 zł

i odmówiła wypłaty dalszej kwoty powołując się na treść § 22 ust. 7 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Autocasco.

Powód wskazał, że w rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone prowadzonym

przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów występują odpowiednio pod numerami (...)oraz 2012 klauzule, których skutek

i znaczenie jest tożsamy z zastosowanymi przez stronę pozwaną w § 22 ust. 7 OWU, wobec czego nie mogą one stanowić podstawy do oddalenia uzasadnionych roszczeń powoda.

Strona pozwana, (...) S.A. w W., wniosła o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu swojego stanowiska strona pozwana zarzuciła bezpodstawność i bezzasadność roszczenia, a nadto brak drogi sądowej przed sądem powszechnym w postępowaniu cywilnym. Wskazała, że szkoda była likwidowana w ramach zawartej z powodem umowy dobrowolnego ubezpieczenia autocasco, zgodnie z § 22 ust. 7 OWU. W umowie ubezpieczenia AC przyjęto wariant serwisowy, wobec nie przedłożenia przez pozwanego rachunków za naprawę pojazdu, strona pozwana dokonała wyceny – kalkulacji naprawy w kwocie netto. Powód mógł żądać naprawy na podstawie § 22 ust. 4 i 5 OWU AC. Po uzgodnieniu ze stroną pozwaną kosztów naprawy i udokumentowaniu naprawy rachunkami lub fakturami VAT, odszkodowanie dla powoda zostałoby wypłacone w kwocie brutto

z uwzględnieniem podatku VAT. Co do zarzutu drogi sądowej, to strony zawierające umowę zgodnie z art. 353 § 1 kc mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Zawierając dobrowolną umowę ubezpieczenia AC strony uzgodniły warunki tej umowy. Dlatego wskazywanie w pozwie na wprowadzanie przez stronę pozwaną klauzul uznanych przez powoda

za niedozwolone, na etapie postępowania sądowego, a nie w dacie zawierania umowy, jest niezrozumiałe w kontekście wiążącej strony umowy. Strona pozwana zarzuciła też przyjęcie przez powoda swobodnej

interpretacji zapisów umowy i wiążących strony OWU, uznając poszczególne klauzule za niedozwolone. Strona pozwana zarzuciła, że nie znajduje podstawy i uzasadnienia dla uznania zachowania przez powoda właściwości – drogi postępowania sądowego sądu powszechnego w postępowaniu cywilnym, gdyż takim jest Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

a nadto „podciągając” rozstrzygnięcia sądowe, które nie są wiążące dla konkretnie rozpoznawanej sprawy.

W toku postępowania dowodowego ustalono następujący stan faktyczny:

Powód jest właścicielem samochodu osobowego marki M. (...) o nr rej. (...). Od wielu lat ubezpiecza swoje samochody i mieszkanie u strony pozwanej. W dniu 17.11.2011 r. zawarł kolejną umowę ubezpieczenia komunikacyjnego na okres od 23.11.2011 r. do 22.11.2012 r.

W pakiecie znajdowało się m.in. ubezpieczenie autocasco w wariantcie serwisowym. Zawieranie kolejnej umowy ubezpieczenia u strony pozwanej przez tego samego co w poprzednich latach pracownika (...) p. Słowika trwało krótko, z zapewnieniem, iż propozycja ubezpieczenia jest „z górnej półki”, a warunki ubezpieczenia jak w poprzednich umowach. Uwaga zwracana była tylko na sumę ubezpieczenia. Powód nie jest płatnikiem VAT.

/dowód:

polisa ubezpieczenia komunikacyjnego (...) nr (...) – k. 7- 9 ;

zeznania powoda – k. 87 – 88;

Kiedy powód uszkodził swój samochód marki M. (...) o nr rej. (...) w następstwie zdarzenia z dnia 15.03.2012 r., zgłosił szkodę stronie pozwanej. W toku postępowania likwidacyjnego strona pozwana ustaliła na podstawie kalkulacji naprawy z dnia 28.03.2012 r. wysokość

szkody na kwotę 11.897,08 zł, w tym koszty naprawy netto 9.672,42 zł

oraz podatek VAT 2.224,66 zł. Z tytułu umowy ubezpieczenia strona

pozwana wypłaciła powodowi najpierw w dniu 26.03.2012 r. kwotę 8.025,20 zł, a następnie w dniu 29.03.2012 r. jeszcze dalszą kwotę 1.587,22 zł. Po zapłaceniu łącznie kwoty 9.672,42 zł, strona pozwana odmówiła wypłaty dalszej kwoty powołując się na treść § 22 ust. 7 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Autocasco.

/dowód:

kalkulacja naprawy z dnia 28.03.2012 r. – k. 17 – 25;

akta szkodowe – w zał.;

W dacie zawarcia umowy ubezpieczenia, jak też w dacie zgłoszenia szkody obowiązywały u strony pozwanej „Ogólne warunki ubezpieczenia autocasco dla klienta indywidualnego oraz małego lub średniego przedsiębiorcy” z dnia 24.01.2011 r., stosowanych do umów ubezpieczenia zawartych po dniu 31.05.2011 r. Według § 22 ust. 7 tych OWU w przypadku zaistnienia szkody - na życzenie ubezpieczonego wysokość odszkodowania może zostać ustalona na podstawie wyceny sporządzonej przez (...) S.A. według zasad zawartych w systemie A. lub E. bez podatku VAT, z zastosowaniem: norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta pojazdu; stawki za roboczogodzinę ustalonej przez

(...) S.A. w oparciu o średnie ceny usług na terenie działalności jednostki organizacyjnej (...) S.A. likwidującej szkodę; cen części zamiennych zawartych w systemie A. lub E., ustalonych według wariantu optymalnego; cen materiałów lakierniczych i normaliów zawartych w systemach A. lub E..

/dowód:

„Ogólne warunki ubezpieczenia autocasco dla klienta indywidualnego oraz małego lub średniego przedsiębiorcy” z dnia 24.01.2011 r. – k. 41 – 52;

Pismem z dnia 15.05.2012 r. powód zwrócił się do strony pozwanej o zapłatę brakującej kwoty VAT-u, wskazując na umieszczenie w OWU postanowień umownych bezwzględnie przez prawo zakazanych.

Strona pozwana pismem z dnia 25.05.2012 r. podtrzymała swoje wcześniejsze stanowisko podnosząc, iż w wypadku nie skorzystania

z rozliczenia kosztów naprawy na podstawie wyceny sporządzonej przez (...) S.A. , odszkodowanie może być ustalone zgodnie z § 22 ust. 4 i 5 tych OWU i wypłacone w kwocie brutto z uwzględnieniem podatku VAT, czyli po uzgodnieniu kosztów naprawy i udokumentowaniu naprawy rachunkami lub fakturami VAT.

/dowód:

pismo powoda z dnia 15.05.2012 r. - k. 10-14;

pismo (...) S.A. z dnia 25.05.2012 r. – k. 15 – 16;

W Rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone prowadzonym przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów występują klauzule wpisane pod nr (...) z wyroku z dnia 23.10.2006 r.

w sprawie przeciwko (...) S.A. w Ł.:

„Wycena kosztów naprawy obejmuje: a) koszt robocizny ustalony wg wartości netto (bez uwzględnienia podatku) w oparciu o: - naprawcze normy czasowe określone przez producenta pojazdu lub inne, uznane przez (...) S.A., - średnią stawkę za 1 roboczogodzinę, stosowaną na terenie działalności jednostki terenowej, która zawarła umowę ubezpieczenia lub w miejscu naprawy pojazdu, pod warunkiem braku możliwości dokonania naprawy na terenie działalności ww. jednostki; b) koszty części zamiennych i materiałów według wartości netto (tzn. bez uwzględnienia podatku, cła, akcyzy, itp..) ustalonych na podstawie katalogów E., A. lub innych uznanych przez (...) S.A. (...)" oraz klauzula wpisana pod

nr 2012 z wyroku z dnia 05.03.2012 r. przeciwko C. (...) Towarzystwo (...) w P. : „7. Ustalenie wartości szkody (w przypadku wybrania wariantu kosztorysowego) następuje na podstawie wyceny dokonanej przez ubezpieczyciela. Wyceny dokonuje się w oparciu o zasady systemu A. (bez uwzględnienia podatku VAT)”.

/dowód:

ogólnodostępny Rejestr klauzul niedozwolonych UOKiK;

Sąd zważył:

Podnoszony przez stronę pozwaną zarzut braku drogi sądowej w nin. sprawie jest bezzasadny. Kontrola danego postanowienia umownego czy też wzorca umowy na podstawie art. 385¹ kc może przybrać dwojaką formę:

1) kontroli in concreto – dotyczącej danego stosunku prawnego albo

2) kontroli abstrakcyjnej w trybie art. 479³⁶⁻⁴⁵ kpc. W obu wypadkach właściwym do oceny danego postanowienia umowy jest sąd powszechny

(w tym drugim wypadku Sąd Okręgowy w Warszawie - sąd ochrony konkurencji i konsumentów).

Podkreślić trzeba, iż jak przyjął Sąd Najwyższy w swoim wyroku

z dnia 07.12.2006 r. (III CSK 266/06, LEX nr 238949) art. 385¹ § 1 kc, zawierający klauzulę generalną dotyczącą niedozwolonych postanowień umownych, odnosi się do wszelkich umów konsumenckich, niezależnie od tego, czy przy ich zawieraniu przedsiębiorca posługiwał się wzorcem umowy. Nie ulega zatem wątpliwości, że przepis ten znajduje zastosowanie również w umowach ubezpieczenia. Jest także poza sporem, że w ramach sądowej kontroli umów musi być dokonana ocena, czy określone postanowienie umowne zawiera cechy postanowienia niedozwolonego, to jest - niezgodnione indywidualnie z konsumentem - kształtuje jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Z reguły też taka ocena dokonywana jest in concreto, w sporze między konsumentem a przedsiębiorcą.

Bezzasadny był również zarzut strony pozwanej dotyczący swobody zawierania umów. Nie można mówić o jakiegokolwiek swobodzie zawierania umowy, jeżeli konsument, zgodnie z art. 385¹ kc nie miał rzeczywistego wpływu na treść danego postanowienia. Nie może budzić wątpliwości, iż w przypadku posłużenia się postanowieniem zawartym w OWU, istnieje właśnie sytuacja braku indywidualnego uzgodnienia danego postanowienia. Przy czym podkreślenia wymaga, iż „dodatkowym

ułatwieniem dla konsumenta jest wprowadzone domniemanie, w myśl którego nie są indywidualnie uzgodnione te postanowienia, które zostały przejęte

z wzorca zaproponowanego przez kontrahenta. Chodzi tu niewątpliwie

o same postanowienia wzorca, ale także i te, które uprzednio zawarte w nim włączone zostały do treści umowy. Do wykazania, że kwestionowane postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, nie jest wystarczające wykazanie, iż w tej kwestii między stronami toczyły się negocjacje, jeśli bowiem postanowienie umowy nie uległo zmianom w trakcie negocjacji,

to przepis art. 385¹ kc znajdzie zastosowanie. Chyba że to przedsiębiorca wykaże, iż zaakceptowanie klauzuli przez stronę było oparte na rzetelnych

i wyrównanych negocjacjach” (zob. M. Jagielska, Nowelizacja, s. 698 i nast. oraz Komentarz do Kodeksu Cywilnego pod red. prof. E. Gniewka).

Strona pozwana w żadnym zakresie nie wykazała, aby uzgadniała przedmiotowe postanowienie z powodem. Ogranicza się wyłącznie do przytoczenia, nie mających znaczenia przepisów art. 353¹ i 354 kc.

Z zeznań powoda wynikało zaś, iż przy zawieraniu u strony pozwanej na kolejny rok umowy ubezpieczenia komunikacyjnego pakietowego, jej warunki zostały mu przedstawione w sposób powierzchowny, bez zapoznania go z nowo obowiązującymi „Ogólnymi warunkami ubezpieczenia autocasco dla klienta indywidualnego oraz małego lub średniego przedsiębiorcy” z dnia 24.01.2011 r., bez żadnego negocjowania zasad i warunków likwidacji szkody.

Zakazane jest posługiwanie się w obrocie prawnym postanowieniami wzorów umów wpisanych do rejestru jako niedozwolone przez wszystkich

i przeciwko wszystkim kontrahentom występującym w stosunkach prawnych określonego rodzaju (tak wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy,

(...)i Spraw Publicznych z dnia 20.06.2006 r.,

III SK 7/2006, LexPolonica nr 1461404, OSNP 2007/13-14 poz. 207). Zgodnie z art. 479⁴³ kpc, wyrok prawomocny ma skutek wobec osób trzecich od chwili wpisania uznanego za niedozwolone postanowienia wzorca umowy do rejestru, co oznacza, że uznanie określonej klauzuli za niedozwoloną

i wpisanie jej do rejestru działa erga omnes, a dalsze posługiwanie się klauzulą abuzywną wpisaną do rejestru jest zakazane w obrocie prawnym nie tylko względem podmiotu, wobec którego to orzeczono, ale również

w identycznych lub podobnego rodzaju stosunkach prawnych nawiązanych przez osoby trzecie, bez ograniczenia w jakikolwiek sposób kategorii tych podmiotów. Wprawdzie kwestia rozszerzonej prawomocności wyroku uznającego daną klauzulę za niedozwoloną jest w judykaturze i doktrynie sporna. Jednak powyższe stanowisko Sądu Najwyższego jest uzasadnione literalnym brzmieniem art. 479⁴³ kpc oraz przepisów określających praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów, a także koniecznością zapewnienia efektywności przepisom prawa krajowego, które implementują rozwiązania prawa unijnego (dyrektywy (...) i (...)). Zróżnicowane są też zapatrywania doktryny co do przedmiotowych granic prawomocności materialnej wyroku uwzględniającego powództwo o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Według jednego stanowiska prawomocność wyroku dotyczy tylko i wyłącznie tych samych (identycznych) postanowień tego samego wzorca, według drugiego - tych samych (identycznych) postanowień tego samego lub innego wzorca, a według trzeciego - także takich samych (zbliżonych) lub jedynie podobnych postanowień tego samego lub innego wzorca. To ostatnie stanowisko jest zdaniem Sądu najbardziej właściwe.

Przenosząc te rozważania na grunt nin. sprawy należało stwierdzić,

iż jakkolwiek wpisane do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone prowadzonego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji

i Konsumentów klauzule pod numerami (...) oraz 2012 dotyczyły innych towarzystw ubezpieczeń, ale zawierały regulacje analogiczne do przyjętej przez stronę pozwaną w § 22 ust. 7 OWU, pozbawiającą uprawnionych do uzyskania odszkodowania w pełnej wysokości.

W świetle powyższego Sąd uznał żądanie powoda za uzasadnione

w całości. Żądanie ustawowych odsetek od dnia 26.05.2012 r. jako dnia następnego po definitywnej odmowie zapłaty przedmiotowej należności powodowi, uzasadnione było treścią art. 481 § 1 kc.

Orzeczenie o kosztach oparto na treści art. 98 kpc, Powód nie przedstawił umowy łączącej go ze swoim pełnomocnikiem ani spisu kosztów. Przedstawił jedynie fakturę z dnia 13.09.2012 r. na kwotę 984,00 zł brutto. toteż z uwagi na zawarty w pozwie wniosek o przyznanie kosztów procesowych według norm przepisanych, poza zwrotem opłaty sądowej (112,00 zł), przyznano koszty zastępstwa prawnego w wysokości

wynikającej z § 6 pkt. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 461) oraz koszty opłaty od pełnomocnictwa 17,00 zł.